Raadsvoorstel

Onderwerp **Zaakid**	GEWIJZIGD Raadsvoorstel Verordening Toeristenbelasting 2024 2023-072923
Auteur	Cheyenne Geerlings +316 28 07 45 48 C.Geerlings@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Afdelingshoofd	Quentin A. (Angelique)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema

Uiterste behandeldatum (+ reden)	Laatst mogelijke raadsvergadering is 18 december 2023. Om juridische redenen kunnen de begrote belastinginkomsten slechts gerealiseerd worden als de tarieven voor 1 januari 2024 door de raad zijn vastgesteld.
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	Raadsvoorstel Programmabegroting 2024-2027 en Tweede tussenbericht 2023 d.d. 6 november 2023 Raadsvoorstel Verordening Toeristenbelasting 2023 d.d. 19 december 2022
Samenvatting	De belastingtarieven zijn bepaald aan de hand van de uitgangspunten die genoemd zijn in de vastgestelde Programmabegroting 2024-2027. Bij het bepalen van de tarieven is rekening gehouden met het inflatiepercentage van 2,3%. Daarnaast is naar aanleiding van de motie 2306-67 het belastingtarief omgezet naar een percentage van de overnachtingsprijs en zijn de begrote opbrengsten tot 20% verhoogd. Dit is verwerkt in het nieuwe tarief.
Bijlagen	1. Verordening Toeristenbelasting 2024

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Verordening Toeristenbelasting 2024

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 november 2023

Besluit

1. Om uitvoering te geven aan motie 2306-67 de Verordening Toeristenbelasting, als volgt te wijzigen:
   a. De heffingsmaatstaf uit artikel 4 van de Verordening aan te passen naar de overnachtingsprijs.
   b. Het belastingtarief uit artikel 5 te wijzigen naar een percentage van de overnachtingsprijs.
   c. De aanslaggrens uit artikel 8 te wijzigen.
   d. De definitiebepalingen van artikel 1 van de verordening (oud) te schrappen, omdat deze niet meer nodig zijn, onder vernummering van de artikelen.
2. Artikel 3 (vrijstellingen) lid 1 tekstueel te wijzigen. De opgenomen vrijstelling in de Verordening (oud) is verouderd.
3. Artikel 12 aanmeldingsplicht aan de Verordening toe te voegen.
4. Het tarief voor de Toeristenbelasting vast te stellen op 7% van de overnachtingsprijs.
5. De Verordening Toeristenbelasting 2024 conform bijlage 1 vast te stellen.
6. De Verordening Toeristenbelasting 2023 in te trekken per ingangsdatum van de inwerkingtreding van de Verordening Toeristenbelasting 2024.

Over dit besluit geen participatie toe te passen omdat het gaat om de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en gemeentelijke belastingen (artikel 2 lid 6 sub b Samenspraakverordening).

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het hier gaat om de vaststelling van belastingtarieven.

De belastingverordening treedt in werking op het in de verordening bepaalde tijdstip.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 18 december 2023

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
Jaarlijks worden de belastingverordeningen aan de raad voorgelegd ter vaststelling voor het nieuwe jaar, zo ook de Verordening Toeristenbelasting.

In 2014 is door middel van motie 1411-20 door de gemeenteraad besloten om voor de toeristenbelasting steeds voor 4 jaar een tarief vast te stellen. Vorig jaar zijn deze tarieven verhoogd, conform de voornoemde motie. Dit tarief is voor 2023 tot en met 2027 vastgesteld.

Tijdens het voorjaarsdebat is echter motie 2306-67 aangenomen, waardoor er van deze systematiek wordt afgeweken. In deze motie verzoekt de gemeenteraad het college om over te stappen naar de berekening van de toeristenbelasting op basis van een percentage van de overnachtingsprijs en, in afwijking van de voornoemde motie uit 2014, een verhoging van de tarieven tot 20%. Om deze motie uit te kunnen voeren, moeten de tarieven per overnachting worden omgezet naar een percentage van de overnachtingsprijs. De verhoging van de opbrengsten is verwerkt in de programmabegroting 2024-2027.

In het advies worden voorstellen gedaan voor aanpassing van de tarieven ten opzichte van de programmabegroting 2024-2027 en op basis van de motie 2306-67

Algemeen stijgingspercentage 2024
De tarieven van de gemeentelijke heffingen en belastingen stijgen in 2024 op basis van de begrotingsuitgangspunten met het algemene stijgingspercentage van 2,3%. Een uitzondering hierop zijn de tarieven die door het Rijk worden vastgesteld, zoals de tarieven voor rijbewijzen en reisdocumenten. Het algemene stijgingspercentage van 2,3% is tot stand gekomen door de door het Centraal Planbureau in *september* voor 2024 ingeschatte stijging (3,5%) te corrigeren voor de inschattingen van de afgelopen jaren. De inschatting bij het vaststellen van de tarieven voor de jaren 2022 en 2023 is per saldo 1,2% te hoog geweest. Dit is in de volgende tabel weergegeven.

jaar	Vaststelling tarieven 2023	MEV september 2023	Vaststelling tarieven 2024
2022	7,80	7,70	-/- 0,10
2023	5,90	4,80	-/- 1,10
Totale correctie oude jaren			**-/- 1,20**
2024		3,50	3,50
Algemeen stijgingspercentage 2024			**2,30**

MEV: Macro Economische Verkenning
Bron: Programmabegroting 2024-2027, p. 220.

In de begroting is rekening gehouden met een stijgingspercentage voor de tarieven van 1,2%, zie pagina 262 van de Programmabegroting bij onderdeel Loon- en prijsstijging. Dit percentage is gebaseerd op de CPB cijfers van *maart*. De cijfers van september laten een stijging zien van 2,3%. Het verschil van 1,1% (2,3% - 1,2%) wordt door middel van een begrotingswijzing verwerkt.

Beoogd effect
Dit advies strekt ertoe om de Verordening toeristenbelasting voor het jaar 2024 vast te stellen en de tarieven te conformeren aan de reeds vastgestelde Programmabegroting 2024-2027.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. Om uitvoering te geven aan motie 2306-67 de Verordening Toeristenbelasting, als volgt te wijzigen:
   a. De heffingsmaatstaf uit artikel 4 van de Verordening aan te passen naar de overnachtingsprijs.
   b. Het belastingtarief uit artikel 5 te wijzigen naar een percentage van de overnachtingsprijs.
   c. De aanslaggrens uit artikel 8 te wijzigen.
   d. De definitiebepalingen van artikel 1 van de verordening (oud) te schrappen, omdat deze niet meer nodig zijn, onder vernummering van de artikelen.
2. Artikel 3 (vrijstellingen) lid 1 tekstueel te wijzigen. De opgenomen vrijstelling in de Verordening (oud) is verouderd.
3. Artikel 12 aanmeldingsplicht aan de Verordening toe te voegen.
4. Het tarief voor de Toeristenbelasting vast te stellen op 7% van de overnachtingsprijs.
5. De Verordening Toeristenbelasting 2024 conform bijlage 1 vast te stellen.
6. De Verordening Toeristenbelasting 2023 in te trekken per ingangsdatum van de inwerkingtreding van de Verordening Toeristenbelasting 2024.

Argumenten
1.1 De verordening toeristenbelasting is gewijzigd naar aanleiding van motie 2306-67
In het voorjaarsdebat is motie 2306-67 aangenomen. In deze motie verzoekt de gemeenteraad het college om over te stappen naar een nieuw belastingtarief, namelijk een percentage van de overnachtingsprijs. Om uitvoering te geven aan dit verzoek is de heffingsmaatstaf gewijzigd naar de overnachtingsprijs (artikel 4 van de verordening) en is het belastingtarief (artikel 5 van de verordening) gewijzigd naar een percentage van de overnachtingsprijs.

Ook artikel 8 (aanslaggrens) is aangepast, omdat deze in de oude verordening was gebaseerd op het aantal overnachtingen. Aangezien de heffingsmaatstaf en het belastingtarief zijn gewijzigd, is deze aanslaggrens niet meer mogelijk. Deze is daarom gewijzigd naar een bedrag.

Tot slot zijn de definitiebepalingen van artikel 1 van de verordening (oud) niet meer nodig en dus zijn deze geschrapt, onder vernummering van de artikelen.

2. Artikel 3 Vrijstellingen wordt gewijzigd
In artikel 3 (vrijstellingen) is lid 1 tekstueel gewijzigd. De opgenomen vrijstelling is verouderd. In de nieuwe tekst van de vrijstelling wordt aansluiting gezocht bij artikel 4 van de Wet toetreding zorgaanbieders. Hierdoor is deze vrijstelling beter toepasbaar. De doelgroep voor deze vrijstelling is niet gewijzigd.

3.1 Artikel 12 Aanmeldingsplicht is aan de verordening toegevoegd
In de verordening toeristenbelasting is artikel 12 Aanmeldingsplicht toegevoegd. Dit artikel geeft diegene die voor de eerste keer gelegenheid tot verblijf verschaft de verplichting om zich bij de heffingsambtenaar aan te melden. Hierdoor heeft de heffingsambtenaar in beeld welke belastingplichtigen er voor de toeristenbelasting zijn.

4.1 Het tarief vaststellen op 7% van de overnachtingsprijs
In de motie 2306-67 is gevraagd om de opbrengst van de toeristenbelasting tot 20% te verhogen (dit is € 100.000) en om het belastingtarief te wijzigen naar een percentage van de overnachtingsprijs.

Hieronder wordt stapsgewijs beschreven hoe het nieuwe tarief (percentage) tot stand is gekomen en hoe de 20% verhoging in dit tarief is verwerkt.

Allereerst een overzicht (tabel 1) van de hoogte van de tarieven wanneer deze worden verhoogd met 20%. Deze tabel geeft de tarieven weer, als de wijze van heffing niet zou wijzigen.

Tabel 1. Tarieven toeristenbelasting per persoon per nacht:	**huidig tarief voor 2023-2026 (4 jaar)**	**motie verhoging tarief met 20%**
	2022	**2023**	**2024**
Camping	0,65	0,75	0,9
Hotel	3,25	3,85	4,62
Pension, bed & breakfast	1,65	1,95	2,34

In de onderstaande tabel (tabel 2) worden de bovenstaande tarieven vergeleken met de tarieven van een aantal gemeenten uit de omgeving.

Tabel 2: overzicht tarieven per persoon per nacht voor toeristenbelasting	**hotel/B&B***	**camping**
Pijnacker Nootdorp	€ 2,29	€ 0,89
Leidschendam-Voorburg	€ 5,60	€ 1,70
Den Haag	€ 5,35	€ 2,50
Alphen a/d Rijn	€ 1,50	€ 0,75
Leiden	€ 3,50	€ 0,55
Gouda	€ 1,68	€ 1,68
Delft	€ 3,80	€ 0,85
Zoetermeer	€ 4,62	€ 0,90
* Zoetermeer kent een apart tarief voor B&B (€ 2,34)		

Op grond van de motie van de raad, dient de toeristenbelasting berekend te worden op basis van een percentage van de overnachtingsprijs, in plaats van met een vast bedrag per overnachting.

Er wordt voorgesteld om één percentage voor zowel campings als hotels en de Bed&Breakfasts (hierna: B&B's) te hanteren.

Het voorgestelde percentage bedraagt 7%. Hiervoor zijn de volgende aannames gedaan met betrekking tot de overnachtingsprijzen (zie tabel 3). De overnachtingsprijzen van hotels (en in mindere mate van de B&B's) wijzigen dagelijks afhankelijk van de dag/feestdag en het seizoen. Het gemiddelde bedrag per persoon per nacht (pp/pn) is berekend door 7% te rekenen over de prijs per nacht en dat vervolgens te delen door 2 personen (uitgaande van een gemiddelde bezetting van 2 personen). Vooral de hotelprijzen wisselen behoorlijk, dus de opbrengst toeristenbelasting kan daardoor hoger of lager uitvallen dan nu is ingeschat. Uit tabel 3 blijkt in vergelijking met tabel 1 dat wanneer gewerkt wordt met een percentage, de bedragen per nacht voor hotelgasten iets lager (van € 4,62 naar € 4,55) worden en voor campinggasten iets hoger (van € 0,90 naar € 0,95). Het tarief voor gasten van een B&B stijgt met € € 1,16 (van € 2,34 naar € 3,50).

Tabel 3. Gemiddelde prijs per overnachting	2024	tarief als percentage	gemiddeld bedrag pp/pn
camping prijs per nacht per 2 personen	€ 27,00	7%	€ 0,95
hotel prijs per nacht per 2 personen	€ 130,00	7%	€ 4,55
B&B per nacht per 2 personen	€ 100,00	7%	€ 3,50

Op basis van het aantal overnachtingen van 2022, de inschatting dat Van der Valk zijn nieuwe hotel binnenkort opent en dat de gemiddelde overnachting uit 2 personen bestaat, resulteert in de opbrengst voor toeristenbelasting opgenomen in tabel 4. Let op: Wanneer de gemiddelde overnachtingsprijzen anders zijn/worden, dan wijzigt ook de opbrengst van de toeristenbelasting. Datzelfde geldt voor de inschatting van het aantal overnachtingen.

Tabel 4: berekening opbrengst toeristenbelasting	aantal overnachting pp	aantal overnachtingen met gemiddeld 2 personen	overnachtingsprijs	kale 'omzet' (geen ontbijt of andere servicekosten)	tarief toeristenbelasting	opbrengst toeristenbelasting
kolom 1	kolom 2	kolom 3	kolom 4	kolom 5	kolom 6	kolom 7
camping	20.277	10.139	€ 27,00	€ 273.739,50	7%	€ 19.161,77
hotel	135.000	67.500	€ 130,00	€ 8.775.000,00	7%	€ 614.250,00
B&B	1.778	889	€ 100,00	€ 88.900,00	7%	€ 6.223,00
						€ 639.634,77

Toelichting op tabel 4.:
In kolom 2 wordt het aantal overnachtingen in 2022 weergegeven per type verblijf. Voor de berekening van de gemiddelde overnachtingsprijs is uitgegaan van een overnachting (1 kamer of kampeerplaats) met twee personen, daarom is het aantal overnachtingen uit kolom 2 gedeeld door 2. Dit aantal is opgenomen in kolom 3. In kolom 4 is een gemiddelde overnachtingsprijs opgenomen. Dit is een aanname, omdat de overnachtingsprijzen sterk variëren. Wanneer de aantallen uit kolom 3 worden vermenigvuldigd met de overnachtingsprijzen uit kolom 4 is de uitkomst daarvan de omzet van de hotels, B&B's en camping (kolom 5). Wanneer er 7% toeristenbelasting wordt geheven (kolom 6), wordt de totale opbrengst voor de toeristenbelasting bijna € 640.000 (kolom 7).

Wanneer dit percentage wordt vergeleken met andere gemeenten, is het duidelijk dat er nog maar weinig gemeenten een percentage hanteren. De meeste gemeenten hanteren een vast bedrag per overnachting. Hieronder een overzicht van gemeenten die wel een percentage als tarief hanteren en de hoogte van het percentage.

Tabel 5: overzicht gehanteerde percentages andere gemeenten	
Amsterdam	12,5%
Landsmeer	7%
Utrecht	7%
Rotterdam	6,50%
Eersel	hotel, motel, b&b 2,5%, overig 6,5%
Haarlemmermeer	6,05%
Almere	5%
Houten	5%
Westland	5%
Land van Cuijk	4%
Weststellingwerf	4%
Alphen-Chaam	3,83%
Tilburg	3,50%
Bergeijk	3,11%

Kanttekeningen

1.1 Het wijzigen van het belastingtarief naar een percentage van de overnachtingsprijs maakt de begrote opbrengsten lastiger in te schatten.

Momenteel is het belastingtarief een bedrag per overnachting en zijn deze gedifferentieerd per type verblijf (hotel, camping etc.). De aanbieder van een verblijf meldt bij de gemeente hoeveel overnachtingen er hebben plaatsgevonden. Het aantal overnachtingen wijkt ten opzichte van het jaar ervoor, met uitzonderingen daargelaten, niet veel af. Hierdoor kan er een goede inschatting gemaakt worden van de opbrengsten. Door over te stappen op een percentage van de overnachtingsprijs worden de opbrengsten onzekerder. Bij een hotel is er een grote variatie aan overnachtingsprijzen, omdat deze veelal berekend worden op vraag en aanbod. Hierdoor zijn de opbrengsten lastiger in te schatten.

1.2 Verhoging van de administratieve last voor de aanbieders van verblijven

Zoals hiervoor aangegeven, moeten de aanbieders momenteel alleen het aantal overnachtingen registeren en aan de heffingsambtenaar doorgeven. Door het wijzigen van de grondslag moeten er meer gegevens geregistreerd worden door de aanbieders. Zij moeten bijhouden hoeveel overnachtingen er plaats hebben gevonden en wat de (kale) overnachtingsprijs is geweest. Zij moeten eventuele andere kosten zoals ontbijt of arrangementen van de overnachtingsprijs aftrekken. Daar mag namelijk geen toeristenbelasting over worden betaald. Hierdoor wordt de administratieve last voor de aanbieders zwaarder.

Financiën

De tarieven van de gemeentelijke heffingen en belastingen (behoudens uitzonderingen en wettelijk gemaximeerde tarieven) stijgen in 2024 op basis van de cijfers van het Centraal Planbureau (CPB) met het algemene stijgingspercentage van 2,3% (cijfers van september). Dit percentage is 1,1% hoger dan waarmee in de begroting, gebaseerd op de CPB cijfers van maart, rekening is gehouden. Dit leidt tot hogere inkomsten. Tegenover deze hogere inkomsten staan ook hogere uitgaven, omdat ook de uitgaven meer stijgen dan in de begroting geraamd. Het budgettaire effect is hierdoor neutraal. Daarnaast wordt het tarief verhoogd om een extra opbrengst tot 20% te realiseren zoals gevraagd in de motie 2306-67. Deze stijging is reeds verwerkt in de programmabegroting 2024-2027.

Controleprotocol
Geen gevolgen voor het controleprotocol.
Regelgeving wordt, als deze financieel van aard en van voldoende belang is, opgenomen in het normen- en toetsingskader voor de accountantscontrole en de interne controle. De vaststelling, wijziging of intrekking van de regelgeving heeft geen gevolgen voor de huidige formulering van het controleprotocol.

Participatie en Communicatie
De Verordening Toeristenbelasting 2024 (bijgevoegde exemplaar) wordt elektronisch bekend gemaakt in het Gemeenteblad.

Over het raadsbesluit wordt geen participatie toegepast omdat het gaat om de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en gemeentelijke belastingen (artikel 2 lid 6 sub b Samenspraakverordening).

Over dit besluit wordt geen referendum mogelijk gemaakt, omdat het hier gaat om de vaststelling van belastingtarieven.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
Niet van toepassing.

Rapportage en evaluatie
Niet van toepassing.

Planning
Niet van toepassing.